

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 22. října 2019 odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 8. 2019 sp. zn. 2 T 8/2019 a rozhodl

takto:

Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným pod bodem 1) zvlášť závažným zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku, a dále pod bodem 2) zvlášť závažným zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 2 písm. c),g) tr. zákoníku. Jednání pod bodem 1) se dle skutkových zjištění Krajského soudu v Ústí nad Labem dopustil stručně řečeno tak, že v době od [datum] do [datum] v obci [obec], část [část obce], [adresa] v bytě napadl přesně nezjištěným způsobem do hlavy poškozeného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], čímž mu způsobil zlomeninu lební kosti, přičemž poškozený byl hospitalizován od [datum] do [datum].

2. Jednání pod bodem 2) se dle skutkových zjištění krajského soudu dopustil obžalovaný na stejném místě, jako pod bodem 1), a to v době od [datum] do [datum] opět fyzickým napadením stejného poškozeného, a to [anonymizována tři slova] s poškozeným neúměrnou intenzitou a [anonymizováno] [role v řízení] [anonymizována dvě slova], [anonymizována tři slova] [anonymizována dvě slova] [role v řízení] [anonymizována dvě slova] [role v řízení] [anonymizována dvě slova] kývavému pohybu nefixované hlavy na volně pohyblivém krku, což vedlo k [anonymizována tři slova] [anonymizována tři slova], kdy poškozený je neschopen pohybu, bez sociálního nebo očního kontaktu, v trvalé ústavní péči a významné zlepšení kvality jeho života nelze očekávat.

3. Za uvedenou trestnou činnost uložil krajský soud obžalovanému podle § 145 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání devíti roků, přičemž pro výkon tohoto trestu jej podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. O náhradě škody rozhodl tak, že uložil obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. ř. povinnost zaplatit poškozené [příjmení] zdravotní pojišťovně ČR částku 312.318 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10% z této částky ode dne [datum] do zaplacení. Poškozeného [jméno] [příjmení] odkázal podle § 229 odst. 1 tr. ř. s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Proti rozsudku podal odvolání toliko obžalovaný, a to ihned po jeho vyhlášení. Odvolání je podáno do všech výroků rozsudku. Dlužno říci, že zejména doplněk odvolání je zřejmě odlišný od dosavadní obhajoby obžalovaného. Pravdou tedy je, že obžalovaný se po celé řízení k žádnému protiprávnímu jednání nedoznává. Avšak zatímco v průběhu řízení, nejméně až do doby dodání dodatku odvolání ([datum]) se hájil tím, že v obou případech se vlastně stalo neštěstí, a vysvětloval je zcela konkrétními skutečnostmi, tj. v prvním případě tím, že pod poškozeným se prolomila postýlka, a ve druhém případě tím, že poškozený spadl z dětského houpátka a následně se mu ještě vysmekl, pak těžiště rozsáhlého dodatku odvolání spočívá zejména v tom tvrzení, že vlastně nebylo zjištěno, kde a s kým se vlastně v době před jednotlivými úrazy poškozený nacházel, kdo jej hlídal, jak odvolání uvádí, „při nočních výletech svědkyně [příjmení]“, což dle odvolání vyplývá z výpovědi svědkyně [jméno] [příjmení]. Dodatek odvolání uznává, že dosavadní obhajoba obžalovaného o tom, jak ke zranění poškozeného došlo, byla vyvrácena, ale to dle jeho názoru není důkazem o tom, že se obžalovaný trestné činnosti dopustil. V podstatě jsou zpochybňovány výpovědi svědkyň

[příjmení], [příjmení] a [příjmení] poukazem na pokrevní příbuznost těchto svědkyň, a naopak klade odvolání důraz na výpověď svědkyně [příjmení] ohledně již uvedeného, a ohledně toho, že tato svědkyně viděla, že svědkyně [příjmení] dala svému druhému synovi [jméno] dvě facky přes hlavu, když mu byly asi dva měsíce.

5. Odvolání tak v zásadě ohledně bodu 1) uvádí, že je tedy zřejmé, že propadnutím postýlky ke zranění poškozeného dojít nemohlo, avšak k tomu propadu došlo cca 6 – 7 dní předtím, než jeli s poškozeným do nemocnice. Bouli na hlavě poškozeného zjistil obžalovaný po několika dnech, volal ohledně toho i svědkyni [příjmení], která mu to potvrdila. Pak ještě asi za tři dny se rozhodli, že pojedou do nemocnice. Byl to tedy obžalovaný, který začal věc hned řešit, jakmile jí objevil, a neexistuje jediný důkaz o tom, že by poškozenému zranění způsobil právě on, když netuší, jakým způsobem poškozený ke zranění přišel. Následuje - jistě nikoli bez důvodu – stat' o zanedbávání rodičovských povinností ze strany svědkyně [příjmení], ale i její matky a babičky, pokud se domnívaly, že zranění způsobil poškozenému obžalovaný.

6. Ohledně bodu 2) dodatek odvolání uvádí, že obžalovaný vypovídal o tom, co prožil dne [datum], aniž by byl schopen posoudit, zda je tím vysvětleno zranění poškozeného následně zjištěné. Jestliže byly zjištěny na těle poškozeného podlitiny různého stáří, pak by si jich svědkyně [příjmení] musela všimnout při koupání ještě před [datum]. Jestliže znalkyně [příjmení] [jméno] připustila i dřívější vznik zranění, pak na něm obžalovaný nenese žádnou vinu, a křečové stavy poškozeného mohly vést i k jeho vypadnutí z houpátka dne [datum].

7. Závěrem je navrhováno, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a obžalovaného podle § 226 písm. c) tr. ř. obžaloby zprostil, event. aby věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

8. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr. ř. zákonost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a dospěl k následujícím závěrům.

9. Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku bylo provedeno v souladu se zákonem a nebyly zjištěny žádné podstatné vady, zejména ne takové, které by měly vliv na správnost a zákonost přezkoumávaných výroků. Krajský soud postupoval při objasňování věci tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Důkazy pak hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, takže dospěl ke správným skutkovým i právním závěrům a na odůvodnění napadeného rozsudku lze v podstatě odkázat. Na podporu napadeného rozsudku, k námitkám odvolatele a jako prezentaci názorů odvolacího soudu lze dále uvést následující.

10. Vzhledem k tomu, že odůvodnění odvolání – kromě shora uvedených tvrzení – se nese převážně v tom duchu, že je zpochybňováno zejména hodnocení důkazů soudem prvního stupně, považuje vrchní soud za potřebné předeslat, že orgánem, který ve věci rozhoduje, je právě soud, a ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Jde nepochybně mimo jiné o vyjádření pojmu soudcovské nezávislosti, a jestliže např. strana obžalovaná má jiný právní názor a hodnotí jiným způsobem důkazy (tak, jako v projednávané věci), pak to však vůbec neznamená, že stejným způsobem musí důkazy hodnotit soud. [ulice] soud pak neshledal, že by shromážděné důkazy hodnotil krajský soud neodpovídajícím způsobem.

11. Pokud odvolání takřka s lehkostí sobě vlastní konstatuje, že je pravdou, že obhajoba, resp. výpověď obžalovaného o tom, jakým způsobem v obou případech ke zranění poškozeného došlo, byla vyvrácena, avšak to neznamená, že se obžalovaný trestné činnosti dopustil, pak k tomu vrchní soud konstatuje následující.

12. Výpovědi osob podezřelých i obviněných jsou velice důležitými prameny důkazu, resp. důkazy, neboť se v nich tyto osoby vyjadřují ke skutkům, které jim jsou kladeny za vinu (či jsou z jejich spáchání podezřelí), a buď se doznávají, nebo se nedoznávají, avšak vždy tak činí vlastně v rámci své obhajoby, v rámci vysvětlování toho, zda se trestné činnosti dopustili či nikoli. Na základě jejich sdělení se jejich obhajoba zcela vážně prověřuje, přičemž logicky se prověřuje to, zda tyto osoby v zásadě mluví pravdu či nikoli, a samozřejmě se prověřují ty skutečnosti, které uvádějí – nelze a není důvodu prověřovat něco zcela jiného. To je jediný logický postup, a osoby obviněné takové výpovědi vždy (zejména pokud se nedoznávají a jde o prokázání jejich alibi) podávají jako naprosto pravdivé, a požadují, aby s nimi tak také bylo takto zacházeno.

13. Pokud pak jde o hodnocení jejich výpovědí, pak jestliže se zjistí, že výpověď osoby obviněné je nevěrohodná, resp. vyvrácena, jde samozřejmě o velice závažnou skutečnost, která buď může přímo vyvést v uznání viny, nebo je tak možno učinit zpravidla v rámci komplexního hodnocení důkazů.

14. Stejně tak v projednávané věci obžalovaný nebyl dotazován jen tak k „něčemu“, aby „něco“ řekl, ale byl dotazován k tomu, z čeho byl obviněn, a jaké byly okolnosti stíhaných skutků. Obžalovaného k výpovědi nikdo nenutil, navíc se k výpovědi zjevně připravoval, neboť při první procesně použitelné výpovědi dne [datum] (č.l. 123 – 127) vypovídat odmítl, a vypovídal až následně dne [datum].

15. Obžalovaný se tak k trestné činnosti nedoznal, a zranění poškozeného v obou případech vysvětlil vlastně nešťastnou náhodou, v prvním případě rozlomením postýlky, ve druhém případě vypadnutím poškozeného z houpátka a dále jeho vysmeknutím z náruče obžalovaného. Nikdo obžalovaného nenutil, aby spojoval tyto dvě údajné události se zraněním poškozeného, to přece učinil sám obžalovaný, aniž by uváděl, jakýmkoli jiným způsobem mohlo ke zranění poškozeného dojít, nic takového nezjistil.

16. S ohledem na nově zaujatý způsob obhajoby dále v tom smyslu, že nebylo zjištěno, kde se v předmětné době (v obou případech) poškozený vlastně pohyboval, považuje vrchní soud za potřebné nejprve ventilovat, že samotný poškozený jako čtyř, resp. pětiměsíční mimino příliš možností neměl. Zejména však je obžalovaný na omylu ve svém nynějším tvrzení, že v rozhodnou dobu hlídali poškozeného i jiné osoby.

17. Ze spisu, resp. tedy výpovědi jednotlivých osob, obžalovaného nevyjímaje, vyplývá, že v kritickou dobu hlídala poškozeného buď jeho matka, tj. svědkyně [příjmení], a to v součinnosti (za přítomnosti) obžalovaného, případně sám obžalovaný, event. též za přítomnosti svědkyně [jméno] [příjmení], případně se o poškozeného občas starala svědkyně [jméno] [příjmení], když obžalovaný společně se svědkyní [příjmení], šli za zábavou“. Z žádné výpovědi těchto osob nelze zjistit, že by ke zranění poškozeného, ať už v prvním či druhém případě došlo jiným způsobem, než ostatně i těmto osobám prezentoval sám obžalovaný, případně svědkyně [příjmení]. Žádná osoba o jiném neštěstí, případně útoku na poškozeného v předmětné době nehovoří, a údajným nehodám, které popisuje obžalovaný, nebyl nikdo z nich přítomen, kromě obžalovaného. Resp. přesněji řečeno, krajně nepříznivý zdravotní stav poškozeného se objevil vždy, když jej hlídal samotný obžalovaný, načež obžalovaný (nevěrohodně) vysvětluje, jakým způsobem se tak stalo.

18. Pokud pak jde o dobu, kdy k protiprávnímu jednání obžalovaného došlo, soud v obou případech vycházel víceméně z údajů znalkyně z odvětví soudního lékařství, ale též z jednotlivých svědeckých výpovědí. V prvním případě jistě nejde přesně o datum, kdy se pod poškozeným údajně propadla postýlka, neboť k ničemu takovému jednoduše nedošlo. Zranění poškozeného vzniklo úderem do hlavy, nicméně je pravdou, že obžalovaný vlastně ihned přišel s tím vysvětlením, že se propadla postýlka (všechny osoby, které se k tomu vyjadřují, včetně znalkyně z odvětví soudního lékařství, považují takovou událost za v podstatě vyloučenou). Trvalo jistě několik dní, než obžalovaný se svědkyní [příjmení] a poškozeným jeli do nemocnice, nicméně v mezidobí nedošlo k žádnému úrazu či útoku na poškozeného, navíc tak intenzivnímu, aby došlo ke zlomenině lebky.

19. Ve druhém případě soud vychází rovněž z údajů znalkyně, nicméně v tomto směru (alespoň pokud jde o samotný výrok rozsudku) se dopustil jisté nepřesnosti, neboť ze všech k tomu dostupných důkazů je zřejmé, že v pravdě k osudovému zranění poškozeného došlo až dne [datum], když ještě dne [datum] byl v pořádku, viz svědecké výpovědi svědků [příjmení], [příjmení], [příjmení], ale rovněž dobová výpověď obžalovaného (viz též např. bod 122. napadeného rozsudku). Nicméně, vzhledem k tomu, že doba [datum] je ve výroku rozsudku rovněž zahrnuta, ponechal vrchní soud i v tomto bodě rozsudek nedotčený, neboť fakticky nejde o neodstranitelný rozpor, když teoreticky se obžalovaný mohl trestné činnosti dopustit v době od [datum] do [datum], a odůvodnění rozsudku tuto dobu zachycuje, s rozbořem toho, že šlo o datum [datum]. Zde se již vůbec neuplatní obhajoba obžalovaného, že není jisté, kde se poškozený pohyboval. Kromě toho značné hematomy na hýždích poškozeného nedávají jiné vysvětlení, než v podstatě brutální způsob úmyslného napadení, zcela nepřiměřený.

20. K tomu lze navázat, že způsob, jakým byla zranění poškozenému způsobena, určuje znalecký posudek z odvětví soudního lékařství. V obou případech je zjevné, že se jedná o násilné, naprosto nepřiměřené napadení poškozeného, a tedy z povahy věci jednání úmyslné, neboť při použití stupně násilí, které vedlo k tak závažným poruchám, není možné o nedbalostním zavinění vůbec uvažovat. Obžalovaný má inteligenci na slušné úrovni, a i osobám s nižším IQ, než má on, byt' je dosud nezralý, musí být zřejmé, že malá mimina nelze mlátit, neboť jim je možné způsobit fatální zranění i relativně nižším stupněm násilí.

21. Zpochybňování výpovědi jednotlivých svědků, zejména pokud jde o rodinu svědkyně [příjmení], není namístě, nakonec ani svědkyně samotná se příliš nesnaží stavět do lepšího světa. Výpověď svědkyně [příjmení] pak rozhodně nemůže sloužit k vyvinění obžalovaného, jednak jde o svědkyni, která nebyla každodenním pozorovatelem života rodiny svědkyně [příjmení], a byt' mimo jiné uváděla, že cca jednou týdně se stalo, že,, ...se [jméno] (obžalovaný) v noci probudil a [jméno] nikde a on byl s [příjmení] sám...“, pak tímto pouze potvrzuje, že s poškozeným býval doma sám obžalovaný, nikoli jiná cizí osoba, a mimo jiné též uvedla, že nikdy nezaregistrovala, že by,, ...Alena a nebo [jméno] (obžalovaný) některého z kluků nějak uhodil, že by se k dětem chovali nějak hnusně...“.

22. Pokud tedy krajský soud uzavřel, že to byl obžalovaný, který se násilného jednání vůči poškozenému dopustil, pak pouze důsledně zhodnotil veškeré důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu.

23. Rovněž po právní stránce posoudil krajský soud věc odpovídajícím způsobem, když je namístě konstatovat, že jde zjevně o dva samostatné skutky, a tedy o dva zvlášť závažné zločiny těžkého ublížení na zdraví, a to podle § 145 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku, a § 145 odst. 1, 2 písm. c), g) tr. zákoníku.

24. Pokud jde o uložený trest, vrchní soud se zcela ztotožňuje s odůvodněním, které k tomuto uvádí krajský soud, a byt' jde o trest přísnější (9 roků v rámci sazby od 5 do 12 roků), nelze nevidět, že obžalovaný se trestné činnosti dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení, spáchal dva zvlášť závažné zločiny, a to nejenom vůči dítěti, ale vůči mimořádně malému dítěti, které samo o sobě nutně vzbuzuje soucit svou bezmocností. Navíc způsobený následek se takřka rovná svým významem zvlášť závažnému zločinu vraždy, poškozený nemá v podstatě jakoukoli kvalitu života, a je otázkou, jak dlouho bude přežívat.

25. Trest odnětí svobody v trvání devíti roků proto není trestem nepřiměřeným. Možnosti resocializace a dosavadní absenci výkonu trestu vyjádřil krajský soud tím, že obžalovaného zařadil pro výkon trestu podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku do věznice s ostrahou.

26. Protože i výrok o náhradě škody odpovídá zákonným podmínkám, bylo odvolání obžalovaného podle § 256 tr. ř. zamítnuto jako nedůvodné.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný. Lze proti němu podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f tr. ř. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

Praha 22. října 2019

JUDr. Michal Hodoušek
předseda senátu